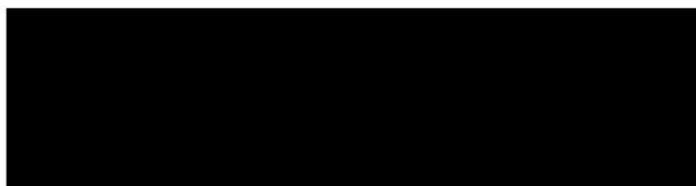

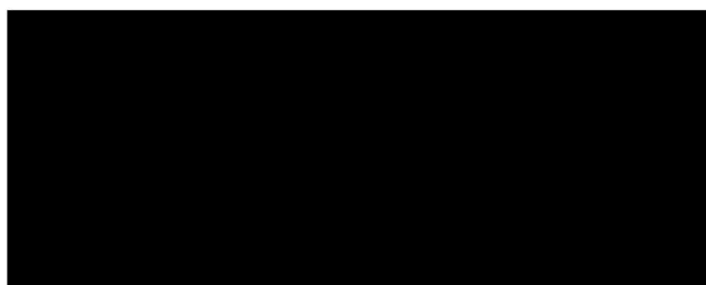
ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV/ 0 0 8 3 5 - 0 / 2021	
Érkezett: 2021 ÁPR 13.	
Példány: 1	Kezelőiroda:
Melléklet: 19 db	<i>du'</i>

ALKOTMÁNYJOGI PANASZA

az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény(„Abtv.”) 27.§ (1) bekezdése,
valamint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján

képv.:

a Kúria Gfv.VII.30.226/2020/12. sorszámon
meghozott ítélete ellen.

**SORON KÍVÜL ELBÍRÁLANDÓ, VÉGREHAJTÁS FELFÜGGESZTÉSE IRÁNTI
KÉRELMET TARTALMAZ**

Budapest, 2021. március 31.

jogi képviselő neve: Burai-Kovács Perlaki Stanka Szikla és Társai Ügyvédi Iroda
ügyintéző: dr. Stanka Gergely ügyvéd);¹

AZ INDÍTVÁNNYAL ÉRINTETT EGYEDI ÜGY AZONOSÍTÓ ADATAI:

elsőfokú ügyszak:	Fővárosi Törvényszék 19.G.41.399/2018.
fellebbezési ügyszak:	Fővárosi Ítéltábla 12.Gf. 40.653/2019.
felülvizsgálati ügyszak:	Kúria Gfv.VII.30.226/2020.

¹ Meghatalmazás I/1 alatt csatolva

Tisztelt Alkotmánybíróság!

A [REDAKT] azas I/1 alatt csatolva) jogi képviselőként az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény („Abtv.”) 27.§ (1) bekezdése alapján az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidőben² az alábbi

alkotmányjogi panasz

terjesztem elő, amelyben kérem a T. Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Kúria Gfv.VII.30.226/2020/12. sorszámon meghozott ítélete alaptörvény-ellenességét és semmisítse meg azt, mivel az sérti az Alaptörvény B) cikkének (1) bekezdését, valamint a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseit.

Kérem T. Fővárosi Törvényszék, hogy a Pp. 426.§ (1) bekezdése alapján a Kúria Gfv.VII.30.226/2020/12. sorszámu ítéletének végrehajthatóságát, valamint ehhez kapcsolódóan a [REDAKT] Végrehajtói Iroda előtt 94.V.952/2018. és 94.V.953/2018. szám alatt az indítványozóval szemben folyamatban lévő végrehajtási eljárásokat a jelen alkotmányjogi panasz elbírálásáig soron kívül szíveskedjen felfüggeszteni.

Amennyiben a T. Fővárosi Törvényszék a Pp. 426.§ (1) bekezdése alapján nem lát lehetőséget a végrehajtás felfüggesztésére, úgy kérem a T. Alkotmánybíróságot, hogy a Pp. 426.§ (2) bekezdése alapján szíveskedjen felhívni az elsőfokú bíróságot a végrehajtás felfüggesztésére.

I. BEFOGADHATÓSÁG

Érintettség

1. Az Abtv. 27.§ (2) bekezdése értelmében: „Jogállásától függetlenül érintettnek minősül az a személy vagy szervezet
a) aki (amely) a bíróság eljárásában fél volt
b) akire (amelyre) a döntés rendelkezést tartalmaz, vagy
c) akinek (amelynek) jogára, kötelezettségére, magatartása jogszerűségére a bíróság döntése kiterjed.”
2. Az Abtv. 27.§ (2) bekezdés a)-c) pontjai egymással vagylagos viszonyban állnak, az indítványozó érintettségét tehát bármelyik feltétel fennállása önmagában is megalapozza.
3. Nyilatkozom, hogy indítványozó az alkotmányjogi panasszal érintett ügyben felperesi oldalon félként vett részt [Abtv. 27.§ (2) bekezdés a) pont], ennél fogva az alkotmányjogi panasszal támadott egyedi határozat szükségszerűen rendelkezést tartalmaz az indítványozóra, amely jogainak, illetve kötelezettségeinek gyakorlására kiterjed. [Abtv. 27.§ (2) bekezdés b)-c) pontok]

Jogorvoslat hiánya

4. Az Abtv. 27.§ (1) bekezdés b) pontja alapján: „Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés
[...]
b) az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.”

² Az indítványozó a Kúria Gfv.30.226/2020/12. sz. ítéletét 2021. március 16. napján vette kézhez. Az átvétel időpontját igazoló letöltési igazolást I/2 alatt csatolom.

5. Az alkotmányjogi panasszal érintett ügyben az indítványozó a Fővárosi Törvényszék előtt nyújtott be az eljárást megindító keresetlevelet, amely fórum 19.G.41.399/2018/36-II. sz. ítéletével³ a keresetnek helyt adott.
6. Az elsőfokú ítélettel szemben az alperes fellebbezést nyújtott be, melynek nyomán a másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla 12.Gf.40.653/2019/10. sz. ítéletével⁴ helybenhagyta a Fővárosi Törvényszék 19.G.41.399/2018/36-II. sz. ítéletét.
7. A Fővárosi Ítéltábla 12.Gf.40.653/2019/10. sz. ítéletével szemben alperes előbb felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet, majd a felülvizsgálat engedélyezését követően felülvizsgálati kérelmet nyújtott be. A felülvizsgálati ügyszakban eljáró Kúria Gfv.VII.30.226/2020/12. sz. ítéletével⁵ a Fővárosi Ítéltábla 12.Gf.40.653/2019/10. sz. ítéletét hatályon kívül helyezte és a Fővárosi Törvényszék 19.G.41.399/2018/36-II. sz. ítéletét megváltoztatva az indítványozó keresetét elutasította.
8. A Pp. 407.§ (1) bekezdés d) pontja alapján: „*Nincs helye felülvizsgálatnak [...]*
d) a Kúria által hozott ítélet ellen.”
9. Az alkotmányjogi panasszal érintett alapeljárást a Kúria Gfv.VII.30.226/2020/12. sz. ítélete érdemben lezárta, a Kúria ítéletével szemben a további jogorvoslat lehetőségét a Pp. 407.§ (1) bekezdés d) pontja kizárja. [Abtv. 27.§ (1) bekezdés b) pont]

Alapvető alkotmányjogi jellegű kérdés

10. Az alapeljárásban eldöntendő jogkérdés eredője, hogy a 2018. január 1. napján hatályba lépett Pp. 528.§ (2) bekezdése már nem tartalmazza a végrehajtás megszüntetésére okot adó körülményként a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény („rPp.”) 369.§ a) pontja szerinti indokot, vagyis azt, hogy „*a követelés érvényesen nem jött létre.*”
11. Az rPp. 369.§ a) pontja körében kialakult felsőbb bírósági gyakorlat töretlennek mutatkozott a tekintetben, hogy a követelés anyagi jogi jogosultjának személye a követelés érvényes létrejötté körében vizsgálható, amennyiben pedig a vizsgálat eredményeként az eljáró bíróság arra a megállapításra jut, hogy a végrehajtást kérő anyagi jogi szempontból nem jogosultja a követelésnek, a végrehajtás megszüntetésének van helye.
12. A végrehajtási perek megindítására alapot adó hivatkozások szűkítése mögött meghúzódó és a törvény indoklásában is tetten érhető jogalkotói szándék nem az volt, hogy hatálybalépő eljárásjogi kódex jogot vonjon el az adósoktól a folyamatban lévő végrehajtással szemben igénybe vehető eszközök spektrumát érintően, hanem az eljárások duplikálását elkerülendő az rPp. 369.§ a) pontja alapján megindított kereseteket – ideértve a követelés anyagi jogi jogosultjának személyét vitássá tevő jogérvényesítést – a végrehajtási perek rendszeréből kiemelte, és azt a Pp. 172.§ (3) bekezdésén alapuló általános szabályok szerint megindítható perek irányába terelte.
13. A Kúria az alkotmányjogi panasszal támadott Gfv.VII.30.226/2020/12. sz. ítéletében a jogalkotói szándéktól, illetve az rPp. hatálya alatt kialakult következetes bírói gyakorlattól eltérve arra az álláspontra helyezkedett, hogy az első- és másodfokon eljáró bíróságok tévesen jutottak arra a következtetésre, hogy a Pp. 172.§ (3) bekezdése, valamint a Vht. 56.§ (1) bekezdés b) pontja együttes alkalmazásával a végrehajtás megszüntethető azon indítványozói hivatkozás alapján, hogy a végrehajtási eljárásban nem a követelés anyagi jogi jogosultja támaszt igényt.

³ Fővárosi Törvényszék 19.G.41.399/2018/36-II. sz. ítélete I/3 alatt csatolva.

⁴ Fővárosi Ítéltábla 12.Gf.40.653/2019/10. sz. ítélete I/4 alatt csatolva.

⁵ Kúria Gfv.VII.30.226/2020/12. sz. ítélete I/5 alatt csatolva.

14. A Pp. 528.§ (2) bekezdés b) pontja a követelés érvényes létrejöttének hiányára – és ennek körében a követelés anyagi jogi jogosultja személyének vitatására – alapított keresetek megindítását nem teszi lehetővé, a Kúria Gfv.VII.30.226/2020/12. sz. ítélete alapján pedig a Pp. 172.§ (3) bekezdése, valamint a Vht. 56.§ (1) bekezdés b) pontja alapján pedig nem szüntethető meg a végrehajtás az indítványozó által hivatkozott alapon, mivel a Kúria álláspontja szerint „az adóst az engedményezési szerződés esetleges érvénytelensége esetén is csupán egyszeri fizetési kötelezettség terheli. Ebből, illetve az engedményezés jogi lényegéből következően nem csupán az engedményezési szerződés esetleges érvénytelensége, de maga az engedményezés ténye sem befolyásolja az adós fizetési kötelezettségének fennállását.”⁶
15. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése értelmében: „Magyarország független, demokratikus jogállam.”
16. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése értelmében: „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.”
17. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése értelmében: „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.”
18. A jogállamiság alapvető kritériumaként az Alaptörvény XXXVIII. cikk (1) és (7) bekezdései alapvető jogként definiálják (i) a bírósághoz fordulás jogát; valamint (ii) a jogorvoslathoz való jogot.
19. A Kúria jogértelmezése az adóssal szemben jogosulatlanul megindított végrehajtási eljárást lényegében egy elszámolási kérdéssé degradálja arra hivatkozással, hogy önmagában az engedményezés ténye az adós fizetési kötelezettségét nem érinti. A Kúria alkotmányjogi panasszal támadott ítélete a bírósághoz fordulás jogát [Alaptörvény XVIII. cikk (1) bekezdés], valamint a jogorvoslathoz való jogot [Alaptörvény XVIII. cikk (7) bekezdés] sértő módon elzárja az indítványozót attól, hogy a követelés anyagi jogi jogosultjának személyét bármilyen eljárás keretében vitássá tegye, hiszen a Pp. 528.§ (2) bekezdése alapján ezen körülményre végrehajtás megszüntetése iránti per nem alapítható, míg a Kúria álláspontja szerint a Pp. 172.§ (3) bekezdése, valamint a Vht. 56.§ (1) bekezdés b) pontja az indítványozó által elérni kívánt cél megvalósítására – vagyis a végrehajtás megszüntetésére – alkalmatlan jogvédelmi eszköz.

II. A JOGSZABÁLYI KÖRNYEZET BEMUTATÁSA

20. Az rPp. 369.§ a) pontja értelmében: „A végrehajtási záradékkal ellátott okirattal és a vele egy tekintet alá eső végrehajtható okirattal elrendelt végrehajtás megszüntetése és korlátozása iránt pert akkor lehet indítani, ha
a) a végrehajtani kívánt követelés érvényesen nem jött létre [...]”
21. Az rPp. hatálya alatt indult végrehajtási perek körében konzekvens ítélkezési gyakorlat alakult ki a tekintetben, hogy a végrehajtást kérő jogosultságának hiányában a rPp. 369.§ a) pontja alapján, azaz a követelés érvényesen való létrejöttének hiányában van helye a végrehajtás megszüntetésének: „[...] a végrehajtás megszüntetése iránti perben a felperes – tartalmilag erre vonatkozóan is értelmezendő – hivatkozására tekintettel a bíróságnak lehetősége volt arra, hogy érdemben elbírálja: a végrehajtást kérő alperes jogutódja-e a közjegyzői okiratban megjelölt hitelezőnek vagy sem? Ha és amennyiben ennek az érdemi vizsgálatnak eredményeként a bíróság arra a következtetésre jutott volna, hogy olyan személy kérelme alapján történt meg az okirat

⁶ Kúria Gfv.VII.30.226/2020/12. sz. ítélete 12. o. 48. pont.

záradékolása és ennek következtében olyan személy javára folyik végrehajtás, aki valójában a közokiratban megjelölt jogosultnak nem jogutódja, akkor a végrehajtás megszüntetése felől kellett volna dönten.” (BDT2000.259.)

22. 2018. január 1-jén hatályba lépett a Pp., melynek egyik legjelentősebb koncepcionális változtatása, hogy az rPp. 369.§ a) pontjában meghatározott esetkört – vagyis a követelés érvényes létrejöttének hiányát – a jogalkotó kiemelte a végrehajtási perek rendszeréből.
23. A Pp. 528.§ (2) bekezdése értelmében a törvény hatálybalépését követően végrehajtás megszüntetése iránti per a következő indokokra alapítva indítható: *„Az adós keresettel kérheti a végrehajtási záradékkal ellátott okirattal és az azzal egy tekintet alá eső végrehajtható okirattal elrendelt végrehajtás megszüntetését vagy korlátozását, ha*
a) *a végrehajtani kívánt követelés, illetve a végrehajtási jog elévült;*
b) *a követelés vagy annak egy része megszűnt;*
c) *a végrehajtást kérő a teljesítésre halasztást adott, és az időtartama nem járt le, vagy*
d) *az adós a követeléssel szemben beszámítható követelést kíván érvényesíteni.*”
24. A Pp. indoklásában a jogalkotó kifejezetten rámutat arra, hogy a változtatással nem kíván jogot elvonni az adósoktól, csupán az indokolatlan párhuzamosságok elkerülése érdekében a továbbiakra nézve nem a végrehajtási megszüntetése iránti pert, hanem a megállapítási pert határozza meg a jogvédelem adekvát eszközeként: *„A törvény újítása nem vesz el jogot az adóstól. Azokban az esetekben ugyanis, ahol a végrehajtás elrendelését nem előzte meg a követelés érvényes fennállásának az érdemi elbírálása, az adós az általános eljárási szabályok szerint megindított, a követelés érvényes létre nem jöttére alapított perben kérheti a sérelmezett jogviszony anyagi jog szabályai szerinti rendezését.*”
25. A Pp. 172.§ (3) bekezdése alapján meghozott ítélet rendelkező része a kereseti kérelem jellegéből adódóan kizárólag megállapítást tartalmaz, ez a körülmény ugyanakkor a végrehajtás megszüntetését nem zárja ki. A Vht. 56.§ (1) bekezdés b) pontja szerint ugyanis: *„A végrehajtást elrendelő bíróság végzéssel megszünteti vagy korlátozza a végrehajtást, ha*
[...]
b) *jogerős bírósági határozat alapján megállapította, hogy a végrehajtási záradékkal ellátott okiratra foglalt végrehajtani kívánt követelés vagy az annak alapjául szolgáló jogviszony egészben vagy részben érvényesen nem jött létre.*”
26. A Pp. koncepcióváltásával a Pp. 528.§ (2) bekezdéséhez fűzött kommentárok is részletesen foglalkoztak, melynek körében a következő releváns megállapításokat tették:
- „Az új szabályozás nem zárja el az adóst attól, hogy a végrehajtani kívánt követelés érvényes létrejöttét perben vitassa [...]. Azokban az esetekben ugyanis, ahol a végrehajtás elrendelését nem előzte meg a követelés érvényes fennállásának az érdemi elbírálása, az adós az általános eljárási szabályok szerint megindított, a követelés érvényes létre nem jöttére alapított perben kérheti a sérelmezett jogviszony anyagi jog szabályai szerinti rendezését. Így nincs akadálya annak, hogy a Ptk. szabályai szerint akár az érvénytelenség megállapítása, akár az érvénytelenség jogkövetkezményeinek alkalmazása iránt per indulhasson. [...] Amennyiben a per eredménye szerint a végrehajtásnak részben vagy egészben, de nincs alapja, úgy a végrehajtást foganatosító bíróság a jogerős határozatnak megfelelően a végrehajtást nemperes eljárásban, a Vht. 56.§-a alapján megszünteti vagy korlátozza.”⁷*
- „A végrehajtási záradékkal ellátott okirattal vagy azzal egy tekintet alá eső végrehajtható okirattal elrendelt végrehajtás alapjául szolgáló követelés érvényes létrejötté ugyanis vagy már a végrehajtás elrendelését megelőző eljárásban vagy utóbb, a Pp. általános szabályai szerint*

⁷ A Polgári perrendtartás és a kapcsolódó és a kapcsolódó jogszabályok kommentárja II/III.; Szerkesztő: Varga István, HVG Orac Lap- és Könyvkiadó Kft. 1960. o.

lefolytatandó perben vitássá tehető. [...] Amennyiben a perben a bíróság döntése szerint a követelés részben vagy egészben nem jött létre érvényesen, úgy a jogerős határozat alapján a végrehajtás korlátozására vagy megszüntetésére nemperes eljárásban kerülhet sor. Ezt a lehetőséget a Vht. 56.§ (1) bekezdése 2013. június 29. napjától biztosítja.”⁸

27. A Pp. módosuló rendelkezéseivel nemcsak a jogirodalom foglalkozott intenzíven, hanem maga a Kúria is. A Kúria Polgári Kollégiumának Konzultációs Testülete a 2019. október 30. napján tartott üléséről közzétett emlékeztetője szerint: *„A Konzultációs Testület álláspontja szerint a végrehajtási nemperes eljárás keretében a végrehajtandó követelés érvényes fennállása nem bírálható el, ha tehát a végrehajtást kérő vitatja az adós állítását, miszerint a követelés alaptalan vagy megszűnt, akkor nem a végrehajtás megszüntetésének, illetve a végrehajtási záradék törlésének, hanem a szerződés érvénytelenségének megállapítása iránti per (a korábbi szabályozás szerint a régi Pp. 369. §-ának a) vagy b) pontjára alapított végrehajtás megszüntetése iránti per) megindításának van helye. Ezt támasztja alá a Vht. 56. §-ának (1) bekezdésének b) pontja is [...]”*
28. A fentieket összegezve megállapítható, hogy Pp. koncepcióváltásának a jelen ügyre is kihatóan egyetlen érdemi változása volt: a rPp. 369.§ a) pontjában szereplő indokra alapított pereket a továbbiakban nem végrehajtási perek szabályai szerint indíthatják meg az adósok, hanem a Pp. 172.§ (3) bekezdése alapján, majd az ezen perben hozott ítélet alapján a Vht. 56.§ (1) bekezdés b) pontja alapján kérhető a végrehajtás megszüntetése. Ezt meghaladóan sem a Pp., sem pedig az azt értelmező jogirodalmi, illetve felsőbbbírósági gyakorlat nem utal arra, hogy az igényérvényesítés egyéb feltételeiben változás következett volna be, következésképpen nem vonható le olyan következtetés sem, hogy az évtizedek óta töretlen jogalkalmazói gyakorlat megváltozott volna a tekintetben, hogy a jogosult személye kontradiktórius eljárásban érdemben vitássá tehető.

III. AZ INDÍTVÁNY ALAPJÁT KÉPEZŐ EGYEDI ÜGY BEMUTATÁSA

29. Az indítvány alapját képező egyedi ügy tényállása szerint a végrehajtási eljárás keretében érvényesíteni kívánt követelést a végrehajtást kérő évekkal a végrehajtási eljárás megindítását megelőzően engedményezte, az engedményes pedig különböző peres és nemperes eljárásokban eredménytelenül ugyan, de megkísérelte érvényesíteni az engedményezett követelést.
30. Az engedményezést, valamint az engedményes jogosultként történő fellépését követően az alperes – aki az engedményezés folytán bekövetkező alanyváltozás következtében évek óta nem volt a követelés jogosultja – 2017. decemberében végrehajtási eljárást kezdeményezett az indítványozóval szemben.
31. A végrehajtási eljárások megindítására tekintettel az indítványozó 2018. szeptemberében végrehajtás megszüntetése, valamint negatív jogi tény megállapítás iránti pereket indított a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság, valamint a Fővárosi Törvényszék előtt.
32. A Fővárosi Törvényszék előtt indított negatív megállapítási perben annak ítéleti deklarálását kérte az indítványozó, hogy a végrehajtási eljárásokban érvényesített követelés a végrehajtást kérőt nem illeti meg, hiszen a követelést évekkal korábban engedményezte, az engedményes pedig a követelés érvényesítése érdekében fel is lépett az indítványozóval szemben. A Fővárosi Törvényszék 19.G.41.399/2018/36-II. sz. ítéletével a keresetnek helyt adott, amelyet az alperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla 12.Gf.40.653/2019/10. sz. ítéletével a következő indokok mentén hagyott helyben: *„A régi Pp. rendelkezéseivel szemben az új Pp. irányadó rendelkezése, a Pp. 528. § (2) bekezdése nem tartalmazza a perindítás lehetőségét arra alapítva, hogy a végrehajtani kívánt követelés érvényesen nem jött létre. A Pp. ez okból végrehajtási per keretében nem teszi lehetővé a végrehajtási záradékkal ellátott okirattal elrendelt végrehajtás*

⁸ A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény magyarázata; Szerkesztette: Wopera Zsuzsa, Wolters Kluwer Kft., Budapest, 2017., 613. o.

megszüntetését és korlátozását. Az új szabályozás – mint azt a jogszabály kommentárja tartalmazza – nem zárja el az adóst attól, hogy a végrehajtani kívánt követelés érvényes létrejöttét perben vitássá tegye, csak az érvénytelenségi perek irányába tereli a jogalanyokat. Azokban az esetekben ugyanis, ahol a végrehajtás elrendelését nem előzte meg a követelés érvényes fennállásának az érdemi elbírálása, az adós az általános eljárási szabályok szerint megindított, a követelés érvényes létre nem jöttére alapított perben kérheti a sérelmezett jogviszony anyagi jogi szabályai szerinti rendezését. Ebből következően – a további feltétel fennállása esetén – nem kizárt, hogy az adós keresettel forduljon a bírósághoz annak megállapítását kérve, hogy a végrehajtási eljárásban vele szemben érvényesített követelésnek nem a végrehajtást kérő a jogosultja. A felperesnek a védendő joga tehát fennáll. Tévesen érvelt az alperes azzal is, hogy a döntés alapján a végrehajtási eljárások nem szüntethetők meg, illetve nem korlátozhatók a Vht. 56. § (1) bekezdés b) pontjában írtak szerint. Mint azt az ítélet tábla a 13.Gpkf.44.662/2018/5. számú végzésében kifejtette, a Pp. 172. § (3) bekezdésének, a 129. §-ának és a Vht. 56. § (1) bekezdés b) pontjának együttes, egymásra épülő alkalmazása kifejezetten azt a jogvédelmet biztosítja, amelyet a felperes a kereset indításával el kíván érni.”⁹

33. Ezzel párhuzamosan a végrehajtás megszüntetése iránt indított perben a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 7.G.III.21.260/2020/15. sz. ítéletével¹⁰ a következő indokolás mentén utasította el az indítványozó keresetét: „Kétségtelen, hogy az alperes alaptalanul indította meg a végrehajtásokat a felperessel szemben, a felperes jogvédelmének eszközeként azonban a jogalkotó nem a Pp. 528. §-a szerinti végrehajtás megszüntetése iránti pert, hanem a negatív megállapítási pert és a Vht. 56. § (1) bekezdésének b) pontja szerinti végrehajtás megszüntetését rendelte.”¹¹
34. A Fővárosi Ítélet tábla 12.Gf.40.653/2019/10. számú ítéletével szemben alperes felülvizsgálati kérelmet nyújtott be, melynek nyomán a Kúria Gfv.VII.30.226/2020/12. sz. – a jelen alkotmányjogi panasz tárgyát képező – ítéletével a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte Fővárosi Törvényszék 19.G.41.399/2018/36-II. sz. ítéletét megváltoztatva a keresetet elutasította. A Kúria az ítélet indokolásában a következőket emelte ki: „A felperes keresetében nem a végrehajtási záradékkal ellátott okiratba foglalt végrehajtani kívánt követelés vagy az annak alapjául szolgáló jogviszony létrejöttét vagy érvényességét vitatta, hanem azt állította, hogy az engedményezések folytán a vele szemben érvényesített követelésnek nem a végrehajtást kérő a jogosultja. A perben eljáró bíróságok tévesen jutottak arra a következtetésre, hogy az utóbbi hivatkozás alapján is helye lehet a végrehajtás megszüntetésének a Vht. 56. § (1) bekezdés b) pontja szerint. Önmagában az engedményezés ténye alapján annak megállapítása ugyanis, hogy nem az alperes a végrehajtani kívánt követelés jogosultja, nem feleltethető meg a Vht. 56. § (1) bekezdés b) pontjában szabályozott azon megállapításnak, hogy a végrehajtási záradékkal ellátott okiratba foglalt végrehajtani kívánt követelés vagy az annak alapjául szolgáló jogviszony egészben vagy részben érvényesen nem jött létre. [...] az engedményezés ténye sem befolyásolja az adós fizetési kötelezettségének fennállását. A végrehajtás megszüntetésének eltérést nem engedő törvényi szabályozása következtében az adós sem az rPp., sem a Pp. szabályozási rendszerében nem szabadulhat az ellene indított végrehajtás alól önmagában a követelés engedményezése, illetve a követelés engedményezésére vonatkozó megállapodás érvénytelensége esetén.”
35. Ilyen előzményeket követően szerzett tudomást az indítványozó arról, hogy a negatív megállapítási perrel párhuzamosan folyó végrehajtás megszüntetése iránti perben a Fővárosi Törvényszék a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 7.G.III.21.260/2020/15. sz. ítéletét helyben hagyta, így hiába nyert jogerősen megállapítást mindkét eljárásban, hogy a végrehajtási eljárásban érvényesített követelés jogosultja nem a végrehajtást kérő, a végrehajtási eljárás megszüntetésére egyik eljárás sem alkalmas.

⁹ Fővárosi Ítélet tábla 12.Gf.40.653/2019/10. sz. ítélete 24. o.

¹⁰ Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 7.G.III.21.260/2020/15. sz. ítélete **I/6** alatt csatolva.

¹¹ Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 7.G.III.21.260/2020/15. sz. ítélete 11. o.

IV. ALAPATÖRVÉNY-ELLENESSÉG

Alaptörvény B) cikk (1) bek. és XXVIII cikk (1) bek., a jogállam és a bírósághoz való fordulás jogának hiánya

36. A 5/2013. AB határozat a következőkre mutatott rá a bírósághoz fordulás jogának értelmezése körében: „Az Alkotmánybíróság a bírósághoz fordulás jogának értelmezése során több határozatában rámutatott arra, hogy az Alkotmány e rendelkezése [57. § (1) bekezdése] az eljárási garanciákon túl a bírósághoz fordulás alapjogát foglalja magában. Ezen alapjog tartalmát az Alkotmánybíróság több határozatában értelmezte [9/1992. (I. 30.) AB határozat, ABH 1992, 67.; 59/1993. (XI. 29.) AB határozat, ABH 1993, 335.; 1/1994. (I. 7.) AB határozat, ABH 1994, 35. AB határozatok]. Az Alkotmánybíróság az 59/1993. (XI. 29.) AB határozatában (ABH 1993, 353.) megállapította, hogy ez az alkotmányi rendelkezés mindenkinek alanyi jogosultságot biztosít ahhoz, hogy jogát független és pártatlan bíróság előtt érvényesítse. Az alapvető jogból következően az államra az a kötelezettség hárul, hogy - egyebek között - a polgári jogok és kötelezettségek (a polgári joginak tekintett jogviták) elbírálására bírói utat biztosítson. Az Alkotmánybíróság rámutatott arra is, hogy »a bírósághoz fordulás alapvető joga nem csak a beadványok előterjesztésének jogára szorítkozik, hanem a bírósági eljárásban a fél pozícióját biztosítja a személyeknek. A feleknek az Alkotmányban biztosított joguk van arra, hogy a bíróság az eljárásba vitt jogaikat és kötelezettségeiket elbírálja. A bírósághoz fordulás alapjoga - az Alkotmány 8. § (2) bekezdésére figyelemmel - nem jelent korlátozhatatlan alanyi jogot a perindításra. Törvény azonban az alapjog lényeges tartalmát nem korlátozhatja és a korlátozásnak elkerülhetetlenül szükségesnek és az elérni kívánt célhoz képest arányosnak kell lennie.« (930/B/1994. AB határozat, ABH 1996, 502, 505.)» [8/2011. (II. 18.) AB határozatában az Alkotmánybíróság] „[k]iemelte, hogy az Alkotmánybíróság az Alkotmány 57. § (1) bekezdéséből vezette le a hatékony bírói jogvédelem követelményét, nevezetesen azt, hogy a jogi szabályozásnak olyan jogi környezetet kell biztosítani, hogy a perbe vitt jogok a bíróság által érdemben elbírálhatók legyenek. Utalt továbbá a 39/1997. (VII. 1.) AB határozatának rendelkező részére, amely a közigazgatási határozatok törvényességének bírói felülvizsgálatával összefüggésben az alábbi követelményt fogalmazta meg: »2. A közigazgatási határozatok törvényessége bírósági ellenőrzésének szabályozásánál alkotmányos követelmény, hogy a bíróság a perbe vitt jogokat és kötelezettségeket az Alkotmány 57. § (1) bekezdésében meghatározott feltételeknek megfelelően érdemben elbírálhassa. A közigazgatási döntési jogkört meghatározó szabálynak megfelelő szempontot vagy mércét kell tartalmaznia, amely alapján a döntés jogszerűségét a bíróság felülvizsgálhatja.« [49] Hangsúlyozta, hogy a 39/1997. (VII. 1.) AB határozatában »az Alkotmánybíróság nyomatékka mutatott rá arra, hogy az Alkotmány 57. § (1) bekezdésében foglalt eljárási garanciák teljesedéséhez önmagában a bírói út meglete nem elegendő, az Alkotmány által megkövetelt hatékony bírói jogvédelem attól függ, hogy a bíróság mit vizsgálhat felül.« (...) [51] Összegzésként megállapítható, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikke szerinti bírósághoz fordulás jogának kettős tartalma van: egyrészt eljárási, másrészt anyagi jogi. [52] Az eljárási tartalom szerint a perindítás joga nem korlátozható vagy nem zárható ki. Az anyagi jogi tartalom sérelme esetében ugyan van perindítási jog, de az anyagi jogi szabályozás kizárja az érdemi felülvizsgálatot azzal, hogy nem ad lehetőséget a támadott döntés tartalmának vizsgálatára [erdő természetvédelmi területté nyilvánítása - 33/2006. (VII. 13.) AB határozat, ABH 2006, 447, 465.]. Ilyen volt a köztisztviselők indokolás nélküli felmentése is, ahol az anyagi jogi szabályozás szerint a bíró csak a felmondás formális (eljárási) jogszerűségét vizsgálhatta, tartalmi (anyagi jogi) indokoltságát azonban nem [29/2011. (IV. 7.) AB határozat, ABH 2011, 181, 200.]”¹²
37. A bírósághoz fordulás jogának materiális tartalma – egyebek mellett – azt jelenti, hogy mindenkinek joga van a polgári jogvitájának érdemi elbírálásához. Amennyiben a jogalkalmazó az érdemi elbírálást lehetetlenné teszi, vagy oly mértékben megnehezíti, hogy a sikerre (pernyertességre) *quasi* nincsen a perindítónak lehetősége, a bírósághoz fordulás jogának

¹² 5/2013. (II. 21.) Ab határozat [43] és [48]-[52] bekezdések

kiüresítéséről, ily módon sérelméről van szó. Az Emberi Jogok Európai Bíróságának („EJEB”) az Alkotmánybíróság által kiemelten figyelemmel kísért joggyakorlatában is rögzítésre került, hogy az EJEB alapidokumentumának, az Emberi Jogok Európai Egyezményének „nem teoretikus vagy illuzórikus, hanem gyakorlati és hatékony jogok biztosítása” a célja¹³. Az Egyezmény 6. cikk (1) bek.-ben szabályozott bírósághoz fordulás jogának biztosításához, azaz a fentiek szerinti érdemi elbírálás lehetőségének nyújtásához nem elégséges a perindítás jogának fenntartása, ha a perindításra és a perre vonatkozó szabályok „ezt a lehetőséget minden tartalomtól, és így a siker minden reményétől megfosztják.”¹⁴

38. Az érdemi bírói felülvizsgálat hiányát a jogállamisággal összekapcsoló 4/1998. (III. 1.) AB határozat rögzítette, hogy „[a]z Alkotmánybíróság a bírósági eljáráshoz való jogot nemcsak formális, hanem tartalmi követelmények szerint is vizsgálja. (...) Az Alkotmány valóban nem azt garantálja, hogy a bírói eljárás eredménye minden esetben helyes lesz, de azt garantálja, hogy ne szülessen olyan törvényi szabály, amely ezt eleve kizárja. Az anyagi igazság érvényre juttatását ellehetetlenítő szabályozás éppúgy sérti az Alkotmány 2. § (1) bekezdését, a jogállamiság elvét, mint az eljárási garanciák hiánya.” Ezzel egybehangzóan állapította meg a 61/B/1998. AB határozat, hogy „[a] csupán »formális jogorvoslati lehetőség« ezért gyakorlatilag értelmetlen, sérti az Alkotmány 57. § (1) és (5) bekezdését. Ezen alkotmányi rendelkezések ugyanis tartalmilag a jogok és kötelezettségek érdemben való elbírálhat[óságát] garantálják.”¹⁵
39. A Pp. 528.§ (2) bekezdéséhez fűzött jogalkotói indokolás értelmében: „A törvény újítása nem vesz el jogot az adóstól. Azokban az esetekben ugyanis, ahol a végrehajtás elrendelését nem előzte meg a követelés érvényes fennállásának az érdemi elbírálása, az adós az általános eljárási szabályok szerint megindított, a követelés érvényes létre nem jöttére alapított perben kérheti a sérelmezett jogviszony anyagi jog szabályai szerinti rendezését.”
40. A Kúria Pp. indokolásában *expressis verbis* megjelenő jogalkotói céllal szembe helyezkedve éppen a bírósághoz fordulás jogától kívánja elvonni a végrehajtási eljárás adósát azon indokolás mentén, hogy a végrehajtást kérő anyagi jogi jogosultságának kérdése az adós fizetési kötelezettségét nem befolyásolja, ennél fogva nincs jelentősége annak, hogy az adós a végrehajtási eljárás keretében olyan személynek fizet ki közel egymilliárd forintot, akit a követelés engedményezés folytán már nem illet meg. A Kúria indokaival szemben a végrehajtási eljárások adósainak méltányolható érdeke fűződik ahhoz, hogy velük szemben olyan személy érvényesíthessen csak igényt az állami kényszer eszközeivel, aki a követelés jogosultja is egyben. Különösen igaz ez abban az esetben, ha a jogosult személyét írásba foglalt engedményezési megállapodások, valamint az engedményes igényérvényesítése folytán közokiratnak minősülő jogerős határozatok tartalmazzák.
41. A Pp. 172.§ (3) bekezdésének, valamint a Vht. 56.§ (1) bekezdés b) pontjának egymásra épülő alkalmazása a fent írtak szerint éppen azt a jogot biztosítja az indítványozónak, hogy eredményesen léphessen fel azon személlyel szemben, aki a végrehajtási eljárásban anyagi jogi jogosultság hiányában kíván igényt érvényesíteni. A Kúria Gfv.30.226/2020/12. sz. ítélete kiüresíti az Alaptörvény XXVIII cikk (1) bekezdésében biztosított alapvető jogot, így az alaptörvény-ellenesnek minősül. A bírósághoz fordulás jogának kiüresítése egyben az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerinti jogállamiság sérelmeként is megjelenik, így a Kúria határozata mindkét Alaptörvényi rendelkezés sérelmét megvalósítja.

Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bek, jogorvoslathoz való jog sérelme

42. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése értelmében mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát

¹³ EJEB Második szekció, K.M.C. kontra Magyarország (195554/11. sz. kérelem, ítélet 33. bek.

¹⁴ EJEB Második szekció, K.M.C. kontra Magyarország (195554/11. sz. kérelem, ítélet 33. bek.

¹⁵ kiemelések tőlem

49. Az fenti III. fejezetben részletesen előadottak szerint a Kúria Gfv.30.226/2020/12. sz. ítéletét az elsőfokú bíróság kézbesítette a felek részére, egyben külön végzésben¹⁸ rendelkezett a felfüggesztett végrehajtási eljárások folytatásáról. A felfüggesztés hatályának megszüntetése azt jelenti az indítványozóra nézve, hogy a végrehajtó a lefoglalt közel **egy milliárd forintot másnap kiutalhatja** annak az alperesnek, aki egy általa korábban elengedményezett, majd beszámítás folytán megszünt követelés behajtására indított végrehajtási eljárásokat.
50. A konzekvens ítélkezési gyakorlat értelmében az eljáró bíróságnak azt kell mérlegelnie a végrehajtás felfüggesztése körében, hogy az súlyosabb károsodást okoz-e, mint amellyel a végrehajtás felfüggesztésének elmaradása járna az indítványozó számára. E körben kiemelkedő jelentőséggel bír az a körülmény, hogy amennyiben a végrehajtási eljárás felfüggesztésének hiányában a beszédett teljes követelés kiutalásra kerül, a végrehajtási eljárás megszűnik (bírósági gyakorlata: BH2014.308 és BH2014.213). A végrehajtás megszűnése esetén bármilyen a végrehajtási joggal összefüggő jogorvoslati jog kizárt (bírósági gyakorlata szintén: BH2014.308 és BH2014.213), így felfüggesztés hiányában az indítványozónak arra sem maradna joga, hogy azt bíróság előtt érvényesítse.
51. Tény az is, hogy végrehajtást kérő gazdasági társaság felszámolás alatt áll. Abban az esetben tehát, ha a végrehajtó letéti számla egyenlegeként nyilvántartott közel egymilliárd forintot a végrehajtó kiutalja, az indítványozónak a felszámolási eljárásokban tapasztalt „kreatív” költségelszámolás folytán esélye sem marad arra, hogy eredményesen visszakövetelje. Egyebekben, a végrehajtás felfüggesztése a végrehajtást kérő számára súlyosabb károsodást nem okoz, mint amellyel a végrehajtás felfüggesztésének elmaradása járna az indítványozó számára. Az indítványozó nyilvánosan elérhető éves beszámolója által igazoltan több milliárd forintos likvid vagyonnal rendelkezik, az követelés megtérítését tehát a végrehajtás felfüggesztése nem veszélyezteti.
52. *Nota bene*, a követelés fennállása tekintetében a Kúria Gfv.VII.30.226/2020/12. sz. ítélete is akként foglalt állást, hogy „a választottbíróság ítéletéből arra lehet következtetni, hogy a választottbíróság arra kívánt utalni, hogy az érintett **követelés megszűnt**”, ilyen körülmények között tehát a felfüggesztés mellőzése súlyosan méltánytalan lenne.
53. Felfüggesztés hiányában semmi nem akadályozhatná meg a végrehajtást kérőt abban, hogy végrehajtói letéti számlán rendelkezésre álló egymilliárd forint átutalását kérje a végrehajtótól, ezáltal az indítványozót olyan reparálhatatlan vagyoni hátrány éri, amely lényegében okafogyottá tenné a jelen eljárás lefolytatását.
54. Mindezekre tekintettel, kérem a T. Fővárosi Törvényszéket, illetve a T. Alkotmánybíróságot, hogy a Pp. 426. § (1)-(2) bekezdése alapján a Kúria Gfv.VII.30.226/2020/12. sorszámú ítéletének végrehajthatóságát, valamint ehhez kapcsolódóan a [REDACTED] Végrehajtói Iroda előtt 94.V.952/2018. és 94.V.953/2018. szám alatt az indítványozóval szemben folyamatban lévő végrehajtási eljárásokat a jelen alkotmányjogi panasz elbírálásáig soron kívül szíveskedjen felfüggeszteni.

VI. EGYEBEK

55. Az Abtv. 52. § (5) bekezdése értelmében úgy nyilatkozunk, hogy adataink nyilvánosan törénő kezeléshez nem járulunk hozzá, kérjük a T. Alkotmánybíróságot, hogy indítványunkat az Ügyrend 56. § (2) bek-e alapján anonimizálni szíveskedjen.

¹⁸ Végzés I/8 alatt csatolva.

56. Kérjük a T. Alkotmánybíróságot, hogy az eljárásban keletkezett iratokat az Ügyrend 26.§ (3) bekezdés a) pontjával összefüggésben, elsődlegesen az alábbi [REDACTED] re [REDACTED] en megküldeni.

Tisztelettel,

DR. STANKA GERGELY
Ügyvéd

